

בעזהש"ת

גליון
**דרך
אמונה**

פנינים יקרים על פרשת השבוע
מלוקט משיחותיו של
הרה"צ רבי
מאיר איתמר רוזנבוים
שליט"א

בהעלותך

גליון תמ"ב

לשמיעת השיעורים בכל שבוע
על הטלפון נא להתקשר
למערכת 'דרך אמונה'

בארה"ב 718.298.3717 ולדקיש¹

בארץ ישראל (מספר טעל. חדש) 079.704.0017 ולדקיש¹

בענגלאנד (מספר טעל. חדש) 03.33015.0717 ולדקיש¹

מכון 'דרך אמונה'

הרוצה לקבל את הגליון בכל שבוע באימייל

נא לשלוח אימייל לאדרעסס 3875060@gmail.com

ולכתוב שם המבקש ואימייל אדרעסס שלו. ואי"ה נوسیפו לרשימת המקבלים



להארות והערות יכולים להתקשר לאחד ממספרי הטעלפון של מערכת דרך אמונה הנ"ל

ולהשאיר הודעה על מספר 9 ובלי"נ נתקשר בחזרה אי"ה

בהעלותך

מהנרות יקחו חיזוק באמונה * המרגיש עצמו רחוק מהקדושה יאיר לו ה' * היה משפיע חרטה בלב המתקוטטים * חמשה פעמים ישראל דרך חיבה ומעלה * לא להחזיק את עצמו לצדיק * יזכו להטובה בזכות ישראל סבא * כלי זמר בהליכתו למקוה בשבת זו * לא להשתדל בפרנסה יותר מן המידה * מעשה נפלא מהרה"ק מרימנוב זי"ע * אין מקום לדאוג על העתיד * הצלה ממיתה בזכות הבטחון * בכיה של יאוש * קברו שם התאווה * לא להשיב על חרפתו כדי שיתכפרו עוונותיו * שכרו של דוד המלך כשלא השיב למחוריו * לומר תפילת 'הריני מוחל' * מעביר על מידותיו שמא אינו ת"ח * ענוה בכח השגת גדלותו של הקב"ה * מנהיג את הסוסים בהכנעה וענוה * ענוותנותו במקום גדלותו * קיבל על עצמו כהונה ומלכות לרוב הענוה * המגיד מזלאתשוב סירב לקבל משורת רבנות * משה רבינו לא אמר לכל אחד אתה גדול ממני * המתגאה שוכח מה' * עבד נאמן מחזיר הקב"ה את עולמו



דִּבֶּר אֶל אֶהֱרֹן וְאֶמְרָת אֵלָיו בְּהֵעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרֹת אֶל מוֹל פְּנֵי הַמִּנְוָרָה יֵאִירוּ וְגו' (ח, ב).

מהנרות יקחו חיזוק באמונה



שהרי אמרו חז"ל (שבת כב, ב) בנר מערבי, שהיה נותן שמן כמדת חברותיה וממנה היה מדליק ובה היה מסיים, וא"כ מצות הנרות מורה על יסוד אמונה והשגחה, שאף שלא נותן בה יותר מחברותיה אעפ"כ היה מדליק ממנה ובה היה מסיים. וממנו נקח לעבוד את ה', שלא ירוץ וימהר האדם בבואו להתפלל לבית הכנסת, אלא ימתין קצת להתפלל בציבור, ויאמין כי

בתפארת שמואל ביאר המדרש (במד"ד טו, ו) 'בהעלותך את הנרות', הה"ד (תהלים לד, י) 'ראו את ה' קדושו כי אין מחסור ליראיו', וצריך ביאור מהו השייכות. והענין הוא, דיסוד ושורש המצוות היא 'האמונה', כמו שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים קיט, פו) 'כל מצותיך אמונה', ובפרט נרות המנורה מרמזים לאמונה,

ויאמין בה' שהוא הזן ומפרנס לכל
בריותיו ברחמים.

המרגיש עצמו רחוק מהקדושה יאיר
לו ה'



בספר חשבה לטובה מהרה"ק ר'
העניך מאלכסנדר זי"ע
פירש בדרך רמז, דאם האדם יודע
בעצמו שהוא 'מול פני המנורה',
שמרגיש את עצמו שהוא עדיין
עומד רחוק ממול הקדושה, ועדיין
לא התקרב אל הקדושה כלל,
'איירו שבעת הנרות' אזי יאיר לו
הקב"ה.

ובזה מפרש הכתוב (ישעיה גז, יט)
'שלום שלום לרחוק ולקרוב'
אמר ה' ורפאתיו, דאם אדם יודע
בעצמו שהוא 'רחוק', אז 'שלום
שלום' המורה על קירבה יתירה
מאת ה', שהרי שמו של הקב"ה הוא
שלום. 'ולקרוב', אדם שסובר שהוא
קרוב, 'אמר ה' ורפאתיו', דאף שגם
זהו בחינה טובה, אבל הבחינה
הראשונה של 'רחוק' טוב מזה, כי
נצרך לאדם לידע תמיד שהוא רחוק
כאילו לא עשה עוד כלום.

אנפ"כ יעזור לו השי"ת שלא
יפסיד בזה, ואדרבה, כי הכל היא
מהשי"ת המשגיח על כל דבר,
ומכין מזון לכל בריותיו.

ומעתה כאשר פתח באומרו
'בהעלותך את הנרות'
שרומו על אמונה, הסמך לכאן
המדרש שפיר את הפסוק 'ראו
את ה' קדושו כי אין מחסור
ליראיו', כי מהנרות הללו יתחזקו
באמונה שלימה בה', ללכת בדרכיו
ולעשות רצונו, דבודאי לא יפסידו
כלום כאשר יראו את ה' ויהיו
זהירים בכל מצותיו.

ומדבריו הק' למדנו דבר הנוגע
לכל אדם דבר יום
ביומו, שבבואו לבית המדרש
להתפלל לפני יוצרו ובוראו, לא
יצטרף למנין שכבר התחילו
בתפילה, וגם לא ימהר לצאת
באמצע התפילה, כתינוק הבורח
מבית הספר, מחמת שממהר
לעניניו ועסקיו, אלא ישאר בעת
התפילה מתחילתה ועד סופה,



וַיַּעַשׂ בֶּן אֶהֱרֹן אֶל מוֹל פְּנֵי הַמִּנְוָה וּגו' פֶּאֶשֶׁר צִוָּה ה' אֶת מֹשֶׁה (ח, ג).

היה משפיע חדטה בלב המתקוטטים



פי' רש"י ויעש בן אהרן, להגיד שבחו של אהרן שלא שינה. פירוש נפלא אמר הרה"ק בעל קדושת ציון מבאבוב זי"ע, בהקדם המושג (אבות א, יב) הוי מתלמידיו של אהרן, אוהב שלום ורודף שלום, אוהב את הבריות ומקרבן לתורה, ופירש ר"ע מברטנורא בשם אבות דרבי נתן, כיצד היה אהרן רודף שלום, כשראה שני בני אדם מתקוטטים, הלך לכל אחד ואחד שלא מדעת חבירו, ואמר לו: ראה חברך כמה הוא מתחרט על שחטא לך וכו', וכשפגשו זה בזה, היה כל אחד נופל על חבירו ונשקו זה את זה, עיי"ש. ולכאורה יפלא לומר על אהרן הכהן שהיה בודה מלבו דבר שקר לומר לאחד שחברו מתחרט, מה שלא היה בן באמת. אלא י"ל כשאהרן הכהן היה אומר לאיש

'חברך מתחרט', היה משפיע בלב חבירו הרהורי תשובה, לעשות כדת של תורה ולתתחרט על מה שחטא, בכח 'ותגור אומר ויקם לך' (איוב כב, כח), נמצא שאהרן הכהן לא היה משנה מן האמת כלל, כי תיכף בעת שיצאו הדברים מפיו היה משפיע שכך יהיה, והחבר היה באמת מתחרט.

ומעתה יובנו דברי רש"י ז"ל, כי הפסוק אמר 'ויעש בן אהרן אל מול פני המנורה העלה נרותיה', שמרמוזו שאהרן היה מקרב נשמות ישראל לתורה, על דרך דכתיב (משלי כ, כו) 'נר ה' נשמת אדם'. ועל זה בא רש"י לומר 'להגיד שבחו של אהרן שלא שינה', שאף שמותר לשנות מפני דרכי שלום, אבל שבחו של אהרן שלא שינה מן האמת בכלל אפילו לצורך שלום, כי כאשר אמר להם בן היה, ובכך היה מקרבן לתורה.



וַאֲתָנָה אֶת הַלְוִיִּם וְגו' מִתּוֹךְ בְּנֵי 'יִשְׂרָאֵל' לַעֲבֹד אֶת עֲבֹדַת
בְּנֵי 'יִשְׂרָאֵל' בְּאַהֲל מוֹעֵד וּלְכַפֵּר עַל בְּנֵי 'יִשְׂרָאֵל' וְלֹא יִהְיֶה
בְּבָנֵי 'יִשְׂרָאֵל' נֶגֶף בְּגֶשֶׁת בְּנֵי 'יִשְׂרָאֵל' אֶל הַקֹּדֶשׁ (ח, יט).

חמשה פעמים ישראל דרך חיבה
ומעלה

הלך בני לבית הספר, בא בני
מבית הספר?! שמזכירו על כל
דיבור ודיבור בדרך חיבה. וכן ענין
'המשכן' שזכור בתורה חמשה
פעמים. ומעם חמשה פעמים
ישראל ומשכן, כנגד חמשה חומשי
התורה שהוא קיום העולם שנברא
באות ה' כמבואר בגמרא (מנחות
כט, ב).

בספר תולדות יצחק כתב, בפסוק
זה כתוב חמשה פעמים
'ישראל' דרך חיבה ומעלה וכבוד,
כאדם המזכיר בנו תמיד על כל
דיבור ודיבור, משל לתינוק שהלך
לבית הספר, ובא אביו לשאול
עליו: אכל בני, שתה בני, ישן בני,

וְהָאִישׁ אֲשֶׁר הוּא טָהוֹר וּבִדְרֶךְ לֹא הָיָה וְחָדַל לַעֲשׂוֹת
הַפֶּסַח וְגו' (ט, יג).

לא להחזיק את עצמו לצדיק

ירא שמים באמת, היה מוצא כמה
וכמה דברים שאינו יוצא נגד שמו
ית', כי גם אבות העולם לא
החזיקו את עצמם לצדיקים, וכמו
שמצינו ברכינו סעדיה גאון שעשה
גלגול שלג בימי זקנותו, על שידע
בנפשו שלא השיג והכיר גדולת
הבורא ית' בימי חורפו כמו

בספר קרבן עני ביאר בדרך
מוסר, 'והאיש אשר הוא
טהור', מי שמחזיק את עצמו
שהוא טהור, 'ובדרך', שהוא בדרך
טוב ואינו נוטה ממנו, זה 'לא
היה' כי שקר הוא, כי אילו היה

בזקנותו, ולפי הכרתו עתה היתה מונה במנין הלאוין שלא להיות עבודתו חלשה מדי. וכן הסמ"ק צדיק בעיניו.



וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֹכֵם בֶּן רְעוּאֵל הַמִּדְיָנִי חֲתָן מֹשֶׁה נְסֻעִים
אֲנַחְנוּ אֶל הַמָּקוֹם וְגו' לָכֵה אֶתָּנוּ וְהַטָּבָנוּ לָךְ כִּי ה'
דִּבֶּר טוֹב עַל יִשְׂרָאֵל (י, כט).

וישלח את לוט', לכאורה למה הזכיר כאן שמו של אברהם. אלא דכאשר נגמר דינם של סדום, לא היה אפשר להציל את לוט, כי אין בידו שום זכות, ובפרט שבחר לו לשבת במקום רשעים שאין כמוהם בכל העולם, ועשה זה במרד ובמעל, שהרי היה כל הארץ לפניו כמו שאמר לו אברהם 'הלא כל הארץ לפניך' וגו'. וכשהיה רצון השי"ת להצילו, לא היה יכול להזכיר את שמו לפני בית דין של מעלה לדון אותו אם ינצל אם לאו, דאז היה מתעורר קטרוג גדול דבאיזה זכות ינצל.

יזכו להטובה בזכות ישראל סבא



בבני יששכר (מאמרי השבתות מאמר ו
אות יב) מודקדק, לכאורה היה לו לומר כי ה' דיבר טוב 'עלינו', ולמה אמר 'על ישראל'. ומבאר כי התורה משמיענו גודל רחמנותו של הקב"ה, שהוא טוב ומטיב אפילו במקום שיש חשש קטרוג, ואולם הרי כל דרכיו הוא במשפט, ואיך יוכל לנהוג שלא כשורת הדין, ולזאת צריך הקב"ה להתחכם, שמזכיר בדין את אוהביו אשר אי אפשר לקטרג עליו, וממילא יומשך רחמים אל הקרוב אליו.

מה עשה העושה נפלאות גדולות
לברדו?! גזר בגבהי מרומים על
רפאל שילך וירפא את אברהם

ובזה מפרש הכתוב (בראשית יב, כט)
'ויהי בשחת אלקים את ערי
הכנר ויזכור אלקים את אברהם

פה לקטרג ולומר כי אינו ראוי
 ישראל סבא להבטחה ולהטוב
 ההוא?! הלא בעל כרחך כולם
 יעידון ויגידון אשר מהראוי
 להשלים ההבטחה לישראל סבא
 חסידא וקדישא, וממילא בהכרח
 יתקיים ההבטחה והטובה לבני
 ישראל אפילו אם ח"ו אין בידם
 זכות.

כלי זמר בהליכתו למקוה בשבת זו

הרה"ק ר' מרדכי מלעכאוויטש
 זי"ע היה מנהגו כשהלך

למבול במקוה בערב שבת קודש
 פרשת בהעלותך, שהיו מזמרים
 אחריו בדרכו למקוה בכלי זמר,
 ואמר הטעם, משום דכתיב
 בפרשה זו 'כי ה' דיבר טוב על
 ישראל', 'אזא גרויסע שבת פאר
 כלל ישראל', פאסט צו גיין צו
 שבת מיט כלי זמר' (כזה שבת עכור
 כלל ישראל, ראוי ונכון להכנס אל השבת בכלי
 זמר).

מכל מכאוביו ותחלואיו, ובודאי
 היתה הסכמת מדת הדין וכל
 פמליא של מעלה שראוי אברהם
 לרפואה והצלה מכל מכאוביו.
 והרי בכלל הרפואה הוא ג"כ
 מחלת לב, ודאגה בלב איש, כי
 מה החילוק אם האדם מצטער
 בכאב מכה או בכאב לב בדאגה,
 על הכל יצטרך לרפואה, וכיון
 שנפסק להלכה בבית דין של
 מעלה לרפאות את אברהם מכל
 מכאוביו, ממילא בכלל זה נכלל
 הצלת לופט, כי היה לו לאברהם
 דאגה ומחלת לב על לופט.

וזהו שאמר משה רבינו ליתרו,
 'לכה אתנו והטבנו לך', ואל
 תחוש שמא תגרום החטא שלא
 יגיע לנו הטובה, כי ה' דבר טוב על
 ישראל' הכוונה על 'ישראל סבא'
 דהיינו יעקב אבינו, שהקב"ה הזכיר
 את הטוב אשר הבטיח לישראל
 סבא עבור גודל צדקותיו, ומי
 מהמקטריגים אשר יהיה לו פתחון

שְׁמוֹ הָעַם וְלִקְטוּ וַיִּטְחֲנוּ בְּרַחֲמִים וְגו' וְהָיָה טַעְמוֹ כְּטַעַם לֶשֶׁד הַשָּׁמֶן (יא, ח).

לא להשתדל בפרנסה יותר מן
המידה

מעשה נפלא מהרה"ק מרימנוב זי"ע

אֵיתָא בְּזוּהַר הַק' 'שְׁמוֹ הָעַם
וְלִקְטוּ', שְׁמִיא הוּא דא
(שעשו שטות). הַגַּה"ק ר' יוֹסֵף חַיִּים
זֶאנְעֶנְפֶּעֶלְד זי"ע גַּאב"ד יְרוּשָׁלַיִם
בִּסְפְּרוֹ חֲכַמַת חַיִּים בִּיֶּאֱרַר הָעֵינִין
בְּזֶה, כִּי שׁוֹטִים הֵם הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר
הִתְכּוֹפְפוּ וְהִשְׁתַּטְּחוּ עַל הָאָרֶץ
לִלְקוֹט אֶת הַמֶּן, שֶׁהִדְבֵּר בְּרוּר
שֶׁכֵּל מָה שֶׁנִּגְזַר וּמִיּוֹעֵד בְּשִׁבִּיל
הָאָדָם יָבוֹא לוֹ בְּנִקְלָה, עַד שֶׁלֹּא
יִצְטָרֵךְ אֶפִּילוֹ לְהִתְכּוֹפֵף לָזֶה.
וּמִכָּאֵן הִיָּה מוֹכִיחַ עַל אוֹתָם
הָאֲנָשִׁים הַמִּשְׁתַּדְּלִים יוֹתֵר מִן
הַמִּידָה (וְכִמוֹ שְׁאוּמְרִים בְּמַלְיָצָה שְׁעוֹבְדִים
מִצֵּאת הַחֲמָה עַד צֵאת הַנִּשְׁמָה...) לִפְרִנְסַתָּם
וּבְמִשְׁלַח יָדָם, שֶׁצִּירִיךְ הָאָדָם
לַעֲשׂוֹת הַהִשְׁתַּדְּלוֹת הַמוֹטֵל עֲלָיו,
וְלִהְיוֹת בְּטוֹחַ בַּה' שִׁיסְפֵּק לוֹ כָּל
צָרָתוֹ, וְאִי יֵהֵא שִׁמַּח בְּחִלְקוֹ, וְאִינוּ
דוֹאָג דֹּאגַת הַמַּחֲרָה, כִּי יוֹדֵעַ
שֶׁהַקַּב"ה יִשְׁלַח לוֹ פְּרִנְסָתוֹ וּמִזּוֹנוֹ
בְּכָל עֵת וּזְמַן בְּלִי טִירָחָא וַיִּגְיַעָה.

בִּסְפָּר סִיפּוּרֵי צִדִּיקִים (אוֹת סט)
מוֹבֵא, שֶׁהִגְאֹוֹן בְּעַל מֵלֵא
הָרוּעִים זצ"ל שֶׁבֶת פֶּעַם אַחַת אִצֵּל
הָרַה"ק רַבִּי מִנְחֵם מַעֲנֵדֵל מְרִימְנוֹב
זי"ע, וְאַחֲרֵי הַשִּׁבְתָּ קִיבֵּל פְּרִידַת
הַשְּׁלוֹם מֵרַבּוֹ הַק', וְאִזּוֹ נִכְנַס
לְהִרְבֵּנִית ע"ה לִקְבֵּל גַּם מֵאֵתָהּ
בְּרַכַת פְּרִידַת שְׁלוֹם, וּבִיקֵשׁ הִגְאֹוֹן
מֵהִרְבֵּנִית שֶׁתִּסְפָּר לוֹ אִיזָה עֵינִין
מִבְּעֵלָה הָרַב הַקְדוּשׁ.

וּסִיפְרָהּ לוֹ, שֶׁפֶּעַם אַחַת בְּעֶרֶב
שֶׁבֶת קוֹדֵשׁ בְּבוֹקֶר, לֹא
הָיָה בִּידוֹ אֶפִּילוֹ פְּרוּטָה אַחַת עַל
צִרְכֵּי הַשִּׁבְתָּ, וַיִּשְׁבַּתִּי בְּדֹאגָה, וְאִזּוֹ
נִכְנַס אִישׁ אֶחָד שֶׁנִּתֵּן לוֹ פְּדִיּוֹן
שֶׁשָּׂה מִטְבָּעוֹת, בְּעֲלִי לִקַּח אוֹתָם
וְהִלֵּךְ לְמִרְחָץ, נִכְנַסְתִּי לְחִדְרוֹ שֶׁל
בְּעֲלִי לְחַפֵּשׂ אוֹלֵי אֲמִצָּא אִיזָה
מִטְבָּע, וְרֵאִיתִי תַּחַת שֶׁלְּחֲנוֹ מוֹנַח
מִטְבָּע כֶּסֶף, וְקִנִּיתִי כָּל צוּרְכֵי שִׁבְתָּ
מִזֶּה, וְגַם קִנִּיתִי יי"ש וְהַעֲמַדְתִּי עַל
הַשְּׁלָח.

אין מקום לדאוג על העתיד

הגאון הסטייפלער זצ"ל בספרו קריינא דאגרתא, כתב בענין הבטחון, וז"ל: באמת אין לדאוג כלל, כי העבר אין, ומה שיהיה אי אפשר לדעת כלל, כי כל מה שמצייר האדם בעצמו את העתיד, אינו אלא דמיונות שאין בהם ממש, כי אחר כך מתברר שלא כן הוא, ורק הדאגה והדכאון הם המשברים ח"ו את רוח האדם, אבל עצם הדברים שמחמתם דואג, מסתדר סוף סוף באופן רצוי, וצריך לקוות לכל טוב, כי תשועת ה' כהרף עין.

ומסיים את מכתבו: וגם אני בטוח שבוודאי יסתדרו הדברים בעזרת השי"ת לטובה אצל מעלת כבודו, ואבקשו מאד שלא ידאג ולא יצטער, כי זה הדאגה והדכאון מחליש את האדם ח"ו, ואמרו חז"ל (סנהדרין ק, ב) אל תצר צרת מחר (אל הצטער על הצרה שתבוא ביום המחרת), ואין זה כגזירת הכתוב, רק במציאות שאין מקום כלל לדאוג, כיון שבאמת הכל מתנהג על ידי השי"ת, והכל לטובה.

וכשבא בעלי מן המרחץ, וראה יי"ש עומד לפניו, לקח את הקעלישיק וספק לתוכו היי"ש, ושתה בלי שאלת שום דבר ממני, אני אמרתי לו למה אין אתה שואלני מהיכן נלקח זה, השיב לי בעלי מסתמא מצאת איזה מטבע תחת השלחן, השבתי אמת כן הוא, אך תמוה לי מהיכן בא לכאן, כי יודע אני שלא היה לך שום מעות.

השיב לי בעלי אספר לך, בעת שלמדתי היום בבוקר, בא אלי אוצר אחד, וביקש אותי שאקח אותו, אני לא רציתי להתכופף את עצמי אליו ליקח אותו מן הארץ, רק אם יעלה ויבוא אלי אז אקחנו, האוצר ביקש אותי עוד הפעם שאקחהו, אני לא רציתי, ונתכעסתי עליו ודחיתי אותו ברגלי שילך ממני, ומשער אני בדעתי שע"י כח הדחיפה שדחפתי אותו ממני ברגלי, נתגולל ממנו המטבע זו, ונשאר מונח תחת השלחן ומצאת אותו! וסיימה הרבנית, אני חפשתי עוד בחדר של בעלי, ומצאתי עוד בזוית החדר שני פערציקער.

הצלה ממיתה בזכות הבטחון

ומעשה שהיה בענין זה, כפי שסיפרו המגיד הנודע הגה"צ רבי יעקב גלינסקי זצ"ל, ביהודי שהתגורר בעיר וויען, והתפרנס בדוחק, וחשב לנסוע למדינת אמעריקא להתפרנס שם בכבוד, וכבר רכש לעצמו מקום בספינה, וכמה מידידיו יעצו לו שקודם שיוצא לדרך יבקש ברכת הדרך מהרה"ק רבי ישראל מטשארטקוב זי"ע, וכאשר נכנס אליו, הרים את עיניו והסתכל עליו ואמר לו: אהה, לאמעריקא אתה נוסע?! אתן לך סגולה לשמירה, ואהפוך אותך לשליח מצוה, והרי ידוע כי שלוחי מצוה אינן ניזוקים! והיהודי הנ"ל אמר שמוכן בשמחה

לעשות את רצונו, ואז אמר לו: תמסור פרוסת שלום בשמי ל'אלקים שבאמעריקא! ואותו יהודי בגודל תדהמתו שאל: רבי, האין זה אותו אלקים שבעיר וויען?! וכי יש שתי רשויות ה'?! השיב לו הרה"ק: אם כן מה יש לך לנסוע עד לאמעריקא, יעזור לך האלקים כאן... אותו יהודי השתכנע מהדברים האלו וביטל את נסיעתו, מתוך אמונה ובטחון שהקב"ה ישלח לו פרנסתו מידו הרחבה והמלאה. לא עברו ימים רבים ואותו יהודי השכיל לראות שאמונתו ובטחונו הציל את חייו, כי הספינה שהיה בדעתו להפליג בה היתה ה'מיטאניק', אשר כידוע טבעה במצולות ים, ויהי לגם ולפלא!

וְאֵל הָעָם תֹּאמַר הַתְּקַדְּשׁוּ לְמַחֵר וְאֶכְלֶתֶם בָּשָׂר כִּי בְּבִיתֶם בְּאֶזְנֵי ה' לֵאמֹר מִי יֶאֱכֹלֵנוּ בָּשָׂר וְגו' (יא, יח).

בכיה של יאוש

זהו דרך האדם כשיש לו צרה שבוכה לפני ה', ומדוע נענשו על הבכיה?! ומתרץ, יש בכיה ויש בכיה, יש בכיה מתוך תקוה

באור החיים מתמה, איזה עוולה עשו כשבכו לפני ה', הרי

ובקשת רחמים, שהוא בוכה מתוך אמונה שהקב"ה יעזור לו, לעומת זאת יש אדם שבוכה מתוך יאוש, שכבר אין לו תקוה ח"ו. וזה היתה המענה על בני ישראל שהם בכו מתוך יאוש וחסרון אמונה, 'א מרה שחורה' דיגע געוויין' (בכיה של מרה שחורה), שאמרו 'מי יאכילנו בשר' דמשמע שאין מי שיכול לעזור להם, ולא התפללו ובכו מתוך תקוה ואמונה, וא"כ היה בשאלתם כפירה וחילול ה', ולכן הענישם ה'.



וַיִּקְרָא אֶת שֵׁם הַמָּקוֹם וּגו' קְבֵרוֹת הַתְּאוּה פִּי שֵׁם
קָבְרוּ אֶת הָעַם הַמֵּתָאוּיִם (יא, לד).

קברו שם התאוה



ובטלו מהם כל תאוה, פן יארע להם כמותם. באופן שבאותו רגע היו 'שני קברות', התאוה עצמה שנקברה ונאבדה מתוך הקהל ורחקו ממנה, והיה זה לפי ששם קברו את העם המתאווים, והמה ראו וחשו לעצמם. ונמצא שלא רק את המתאווים קברו שם, כי אם התאוה עצמה נקברה שם, ולפיכך נקרא המקום בשם 'קברות התאוה'.

בבינה לעיתים (ח"א דרוש א) מדקדק כי מהראוי היה לקרוא המקום 'קברות המתאווים' ולא 'קברות התאוה', כיון שהאנשים המתאווים נקברו שם, ולא עצם התאוה. ומבאר כי שארית ישראל אשר ראו בעיניהם כמה נענשו העם המתאווים, כי בשביל תאותם לקברות יובלו, שם פחדו פחד



וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר וְגו' הָאֲדָמָה

(יב, ג.)

אחרים, והקב"ה משלם מדה כנגד מדה, לכן לא יקשה בעיניך, ובוה יתכפר עוונך. - וטובה היא לאדם שיתכפר בעולם הזה, כי הבושה שופכת את הדם ומסירה את העון, שאמרו עליהם רבותינו ז"ל (יומא פה, ב) שצריך תשובה ויסורין ויום הכיפורים ומיתה ממרקת, והבושה חשובה כמיתה, וחיה יחיה.

שכרו של דוד המלך כשלא השיב
למחרפיו

בספר שבט מוסר (פרק כ-כו) כתב: יהא אדם זהיר להיות מן הנעלבין ואינם עולבין, ראה דוד המלך ע"ה ששמעי בן גרא קלל אותו בקללה נמרצת, ורצה אבנר לפגוע בו, ואמר לו דוד המלך (שמואל ב- מז, יא-יב) 'הניחו לו ויקלל כי אמר לו ה', אולי יראה ה' בעוני והשיב ה' לי טובה תחת קללתי היום הזה', ואף שסקל עליו אבנים ועפר, אפילו הכי לא הניח לעשות לו דבר. ואמרו במדרש: באותו

לא להשיב על חרפתו כדי שיתכפרו
עוונותיו

התורה מלמדת אותנו להתדבק בדרכיו של משה רבינו, להיות מהנעלבים ואינם עולבים, שומעים חרפתם ואינם משיבים, אפילו כשאחרן אחיו ומרים אחותו דיברו בו, מ"מ בגודל ענוותנותו קיבל בדומיה את עלבונם.

בגודל מעלת מידה זו, כתב הגאון בעל הפלא יועץ זצ"ל

בספרו יעלו חסידים (עמוד עג)

וחובה מוטלת על כל אדם, ובפרט למי שחטא על הנפש ורוצה להיות מבעלי תשובה, זאת תקנתו, להיות מאד מאד שפל רוח וענו וסבלן, עלוב ואינו עולב, שומע חרפתו ואינו משיב, שמח ביסורין של עלבונם, ואם יחרפו אותו הסכלים לאמר: זכור מעשיך הראשונים! יאמר להם: ידעתי כי חטאתי הרבה, וכמה דברים עשיתי שלא כהוגן, הצור ימחל לי! וסבול את המביישים, שגם אתה ביישת את

אולם כאשר סיימו להשיח את מענותיהם, פתח הרה"ק לומר בקול וכוונה ובדביקות את נוסח התפילה שאומרים קודם קריאת שמע 'רבנו של עולם הריני מוחל לכל מי שהכעיס והקניט אותי', וכאשר סיים קרא קריאת שמע על המיטה.

מעביר על מידותיו שמא אינו ת"ח

הרה"ק רבי משה מקאברין זי"ע היו לו מתנגדים רבים, שהיו רודפים ומצערים אותו בכל מיני רדיפות וצער, והרה"ק היה שומע החרפות והגדופים ואינו משיב מאומה, מעביר על מידותיו, מוחל על עוונותיהם ומכפר על פשעיהם, אמרו לו חסידיו: רבינו עד כאן?! והלא אמרו חז"ל (יומא כב, ב) כל תלמיד חכם שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו תלמיד חכם! השיב להם הרה"ק: כאשר אעמוד ליתן דין וחשבון לפני בית דין של מעלה, וישאלו אותי מפני מה לא נהגת מדת תלמיד חכם בנקימה ונמירה?! יהא לי פתחון פה להצטדק ולומר לא ראיתי את

פעם נמנו בבית דין של מעלה להיות דוד מארבעה במרכבה.

ומדבריו של דוד המלך הוא ג"כ ראייה לדברי הפלא יועץ הנ"ל, כי הבושה והבוז הוא לכפרת עוונות, שהרי דוד המלך ביקש להניח אותם לקללו, שבעבור זאת ימוחל לו הקב"ה על עונו.

לומר תפילת 'הריני מוחל'

מסופר בספר קדוש ישראל, תולדות חייו של הרה"ק בעל אהבת ישראל מוויזניץ זי"ע, שפעם כאשר ביקר באחת העיירות, פרסמו בני בליעל מחרחרי ריב כרוז מלא בחרפות וגידופים כנגדו וכנגד אבותיו הקדושים, וכמה ממקורביו נכנסו להראות לו את הכרוז, והסבירו לו דאפילו אם הוא מוותר ומוחל על כבודו למען השלום, אסור לו לשתוק על הפגיעה בכבוד אבותיו, וחייבים להעניש את אותם מחוצפים, והחסידים היו מקווים כי הרבי יקבל את טענתם, ויסכים לפעול כנגד המחרפים.

היה הגורם שבא לכלל מדריגת ענוה יותר מכל אדם, מפני שהם 'על פני האדמה', והם לא ראו את הנעשה בעולמות העליונים, אמנם משה היה תמיד בשכלו הקדוש והטהור בעולם העליון, וראה האריך כל שרפי מעלה עומדים באימה וביראה, מזה בא למדריגת ענוה יותר מכולם.

מנהיג את הסוסים בהכנעה וענוה

פעם אחת נסע הרה"ק ר' ארון לייב מפרימישלאן זי"ע לבקר אצל הרה"ק ר' מנחם מענדל מרימאנוב זי"ע, קודם שנכנסו אל העיר רימינוב, ביקש הרה"ק מפרימישלאן מהבעל עגלה שיתחלפו ביניהם, כדי שבבואם אל העיר יחשבו שהוא הבעל עגלה, וימלט את עצמו מהכבוד הרב ומקבלת הפנים שמכינים לו, וגם התחלפו ביניהם הבגדים, הבעל עגלה ישב בתוך המרכבה עם בגדים מכובדים, והרה"ק רבי ארון לייב החזיק במושכות העגלה כשהוא מלוכש בבגדים פשוטים.

עצמי כתלמיד חכם! ואילו אם אהיה נוקם ונוטר כנחש, ואילו בבית דין של מעלה ישאלוני למה היית נוקם ונוטר כנחש, כלום תלמיד חכם אתה?! מה אומר ומה אצמדק!?

ענוה בכח השגת גדלותו של הקב"ה

התמיהה מפורסמת, האריך יכול היה משה רבינו להשפיל עצמו כל כך בבחינת נשגבה של ענוה ושפלות, אחרי שזכה למה שלא זכה שום ילוד אשה, כפי שהעיד עליו הקב"ה 'לא כן עבדי משה בכל ביתי נאמן הוא'!?

בקדושת לוי (על שיר השירים בפסוק שחורה אני) מביא ביאור נפלא בזה, דידוע שעיקר מדריגת האדם להכיר ערך שפלותו, בעמדו לפני המלך רם ונשא, ורואים גדולתו ורוממותו, והאריך כל שרפי מעלה עומדים באימה וביראה, וחיל ורעדה יאחזון, ממילא ניכר רוב ערך שפלותו.

ובזה מבאר הפסוק, 'ואיש משה עניו מאד מכל האדם', ומה

אחרי זמן מועט, חיפש הסוחר את מקלו ולא מצאו, מיד נפל חשדו באותו 'קבצן', ודרך אחריו וצעק עליו: גנב, השב לי מיד את מקלי, רבי אביש אמר לו שחלילה לא שלח יד במקל, אבל הסוחר לא האמין לו, והמשיך לצעוק עליו, אבל רבי אביש נשאר בשלו ומען לפניו שלא גנב את מקלו, ובגודל ענוותנותו לא עלה על דעתו לספר לו מיהו.

לאחר תקופה נודמן לאותו סוחר לשבות את שבתו בעירו של רבי אביש, ונכנס לבית הכנסת הגדול בשעה שהרב דרש לפני הציבור, וכאשר ראה את פניו של הרב חשכו עיניו, הלא הרב הנכבד הוא אותו 'קבצן' שחשד בו וגידפו על שגנב את מקלו...

הסוחר לא מצא את עצמו מרוב בושה וכלימה, ומיד אחרי הדרשה התקרב אל הרב כדי לבקש סליחתו, רבי אביש הבחין מיד בסוחר שמתקרב אליו, ואמר לעצמו: אוי לי, שוב בא הסוחר לצעוק עלי על גניבת מקלו!

כאשר נכנסו אל העיר, יצאו לקראתם חבורה גדולה של חסידים בשליחות רבם הרה"ק מרימנוב להקביל את פני אורחו הנכבד, וכמובן שכולם מיהרו אל היושב בתוך המרכבה והושימו לו את ידיהם בברכת שלום עליכם. הרה"ק מראפשיץ זי"ע שהיה ביניהם, ניגש אל מי שישב על כסאו של הבעל עגלה, ובחרדת קודש אמר לו: שלום עליכם רבינו! התפלא הרה"ק ר' ארון לייב ושאל אותו האיד הבחין בזה, ענה לו הרה"ק מראפשיץ: ראיתי באיזה ענוה והכנעה כבודו מנהיג את הסוסים, ותיכף הבנתי את כל אשר נעשה.

ענוותנותו במקום גדלותו

הגאון רבי אברהם אביש זצוק"ל אב"ד פראנקפורט נוהג היה לנוסע לעיירות לבקש מאת הסוחרים העשירים להרים את גרבת לבם לצורכי צדקה. יום אחד ניגש לאחד הסוחרים בבית הכנסת, והעשיר לא הכירו, וגער בו וסילקו מעל פניו, שמע הרב חרפתו ולא השיב ופנה לדרכו.

ולכאורה הוא תמוה מאוד, שמה רבינו שהתורה העידה עליו 'והאיש משה עניו מאוד' וגו', יאמר כן?!

וביאר הרה"ק מאפמא זי"ע שיש אדם שאם צריכין לבזותו, מושיבים אותו אצל הכותל לפני הבית הכנסת, וכל איש שהולך לידו יורק לפניו, ובזה יש לו בזיון גדול, אך כל זה שייך באדם ישר, אבל אם צריכין לבזות איש גרוע – ור' נטע הראה בידו על הרה"ק מראדאשיץ – כגון אתה 'בעריל', אזי מלבישים אותו קאפטין עם סטראקעס וספאדיק על ראשו, ומושיבים אותו בראש השולחן, וכל העם הולכים לפניו ואומרים שבתא טבא, ובזה יש לו בזיון גדול. וזהו הענין אצל משה רבינו ע"ה, שכשקרא לו הקב"ה היה בטוח בדעתו לרוב ענוותנותו שבא לבזותו, ואיזה בזיון יכול לעשות לו?! ע"י שיעשה אותו כהן גדול או מלך! ועכ"ז קיבל עליו רצון הבורא ואמר: הנני לכהונה הנני למלכות. כששמע הרה"ק דבר זה הלך לערוך שולחנו.

ובטרם הספיק הסוחר לפתוח את פיו, פנה אליו הרב בהכנעה גמורה: האמן לי, מעיד אני עלי במקום קדוש זה שאמת בפי ולא שלחתי יד במקלו.

קיבל על עצמו כהונה ומלכות לרוב העונה

סיפר הרה"ק רבי סיני מז'מיגראד זי"ע, פעם ביקשו אנשי העיר פשעדיבארו מהרה"ק רבי ישכר בער מראדאשיץ זי"ע, שיבוא אליהם על שבת קודש, ובליל שבת קודש נאספו אליו אנשים רבים מאוד, והיה להרה"ק צער גדול מזה, עד שלא היה ביכולתו ללכת לשולחן לעשות קידוש, בחשבו כי אינו ראוי לכבוד גדול כזה.

והיה שם איש אחד ששמו היה ר' נטע, ואמר לו הרה"ק: שאין ביכולתו ללכת להשולחן מטעם הנ"ל, אמר לו ר' נטע: דאיתא במדרש (שמו"ד ב, ו) כשקרא הקב"ה למשה מתוך הסנה, אמר משה הנני הנני לכהונה ולמלכות.

בלילה היה לר' נמט חלישות הדעת על שאמר דברים אלו לפני הרה"ק מראדאשיץ, והיה בדעתו שלא לבוא עוד אליו שהיה מתיירא ממנו, שמא מקפיד עליו על שזלזל בכבודו, אבל למחרת ביום שבת קודש סיפר הרה"ק מראדאשיץ לאנשי שלומו את דבריו של ר' נמט, איך שהחיה את נפשו, וכששמע ר' נמט דברים אלו נרגע והלך אליו.

המגיד מזלאטשוב סירב לקבל משרת דבנות

בזמנו של הבעש"ט הקדוש זי"ע, באו פעם אנשי קהילה גדולה אל תלמידו הרה"ק המגיד מזלאטשוב זי"ע, להציע לו את משרת הרבנות בעירם, אבל המגיד מזלאטשוב לא נענה להפצרתם, הם המשיכו לבקש ולהתחנן שיקבל עליו את משרת הרבנות, אבל לא הועיל להם כלום, נמנו וגמרו לילך לרבו הבעש"ט הקדוש שישתדל אצלו שיתרצה לקבל על עצמו עול הרבנות, ואכן הבעש"ט קרא אליו את המגיד מזלאטשוב

וגזר עליו שיקבל על עצמו את משרת הרבנות, אבל לגודל הפתעתם לא הסכים לקבל גזירתו של רבו הק', ואפילו כאשר הבעש"ט הזהירו ואמר לו: אם לא תשמע לי תתחרט על כך מפני שאתה מאבד שתי העולמות, וגם אז לא הסכים, ונענה אמר בענוות רוח: גם אם יהיה כן, אין אני יכול לקבל על עצמי תפקיד הרבנות, שהרי איני ראוי לאותו איצטלא! כששמע זאת הבעש"ט התמלא בקורת רוח, ואמר לו: אשריך בעולם הזה, וטוב לך לעולם הבא, מחמת שעמדת בנסיון, ורוח של התנשאות לא נכנסה בקרבך, גם לאחר שהציעו לך הצעה גדולה כזו. (הובא בתפארת שלמה פ' דברים).

משה רבינו לא אמר לכל אחד אתה גדול ממני

בספר אוצר ישראל מביא בשם הרה"צ ר' יואל אשכנזי ז"ל, שפעם אחת ישב הרה"ק רבי מנחם מענדל מוויטעפסק זי"ע במוצאי שבת קודש בביתו, ואמר: למה אנכי הוא 'הרבי', ואילו

המתנאה שוכח מה'

המגיד מדובנא זצ"ל אמר משל נפלא באדם שהגיע לעיר גדולה, והלך לשוטט ברחובותיה, בדרכו הגיע אל רחוב אחד ובו בתים מפוארים שכמותם טרם ראה, ובמיוחד התפעלו עיניו מאחד הבתים מיופיו המיוחד, על כן החליט כי יכנס ויראה את הבית פנימה.

הקיש האיש בדלת הכבדה העשויה עץ אלון, וכאשר הדלת נפתחה לפניו, נתגלה בפניו ארמון של ממש: שטיחים יקרים על הרצפה, נברשות בדולח משתלשלות מן התקרה, ורהיטים יקרים מפארים כל חדר, את פניו קידם משרת במדים לבנים מפוארים עם כפתורי זהב, שאלו האורח של מי הבית הנפלא! המשרת ענוה בגאווה: שלי! הבט סביבך הכל שלי ואני הוא אדון הבית! לפתע נכנס אל החדר בעל הבית אשר שמע את הדברים, והזעיף פנים אל המשרת השקרן, ותיכף נשמט המשרת מן החדר בקומה שפופה...

איצקע קאדנאבער הוא 'החסיד', הלא היה צריך להיות בהיפך, איצקע יהיה 'הרבי', ואני יהיה 'החסיד'?! והתלהב ואמר כדברים האלה כמה פעמים, ובתוך כך הגיע איצקע הנ"ל אל הרה"ק, והמשמש משתאה לדעת מה יהיה כאן, וחשב לעצמו שבודאי יאמר לו הרה"ק: הלא אני צריך ליסע אליך ולמה באת אלי?! ואולם כבואו אל הקודש פנימה, אמר לו הרה"ק תיכף: איצקע, קח גחלת והדליק לי את מקטרת! ואיצקע רץ בזריזות ובפחד לקיים מצות רבו.

והמשמש בראותו את זה, תמה על המראה הזה. והרה"ק הרגיש את מחשבתו, ואמר לו: פתי, הנה גבי משה רבינו כתיב 'והאיש משה עניו מאד', וכי תחשוב שמשה רבינו אמר לכל אחד ואחד אתה גדול ממני וכדומה, אלא משה רבינו היה מנהיג בני ישראל וגדול הדור, על כסא הרבנות יושב וכל העם עומדים, והתורה מעידה עליו שהוא עניו מכל האדם.

הנמשל הוא, האדם אשר מתנהג
בגאווה, סימן הוא כי
שכח את הקב"ה שהוא בעל הבית
האמיתי! וזה חובתו של האדם

להאמין שאין דבר בעולם אשר
הוא שייך לו, שיש מנהיג לבירה,
והכל הוא שלו.



לֹא כֵן עֲבָדִי מֹשֶׁה בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן וְגו' (יב, ז).

לו השי"ת: דוד משה בני! הרינו
נותן לך את כל העולם בידך,
ועשה בו כרצוננו. וסיים ואמר: אם
היה נותן לי את העולם, אז כבר
הייתי יודע מה לעשות בו, אבל
אחי הוא עבד נאמן כל כך, עד
שהוא מחזירו להשי"ת כמו שנתנו
לו.

עבד נאמן מחזיר הקב"ה את עולמו



הרה"ק ר' נחום משמעפינעשט
זי"ע (בן הרה"ק מרוז"ן זי"ע)
אמר פעם על אחיו הרה"ק ר'
דוד משה מטשארטקוב זי"ע,
בשעה שלוקח את ספר התהלים
בידו ומתחיל לומר תהלים, אומר



זל"ק של הנשר הגדול הרמב"ם
על המשמח אלמנות ויתומים

"כל המשמח את האומללים האלו דומה לשכינה"

יהודי יקר! היה משכיל אל דל
ושלח לפחות חבילה אחת של בשר ודגים
וכל מטעמים לאלמנה ויתומים בבית שמש
והקב"ה יקיים את הבטחתו וישמח את שלך!!!

זכות חבילה אחת \$250

24 שעה על הפעיימנט ליין
845-286-1007

או ע"י קוויקפעי
3875090@gmail.com

או על הסקרין של גאבר בבתי כנסיות

